

ואין צחיל הדבר מפורש וכל קציעה הלכה הוא רק משיקול דעתו אין לנו לקבוע הלכה צמה שנוגע רק לשמים לכן שחק החינוך גצי מות שציתת שצח אי נוכחת צגשים או לא אכל גצי יו"ט דיש לנו גם צח"י נפ"מ כהעשה דשצחון לענין שלא ויהי שום מצב דומה לבלית דו"ט כגון כיסוי הכס כדאמרי צצ"ה דף ח' שפיר קצב החינוך הלכה שנוכחת גם צגשים.

דע"פ חידושו של הרב דאין גשים מוכרחות על פסוק רישא אין לו על מה שיסמך צמח"ת וח"ו לרופי אפילו לסניף צעלמא — וגם מה שאומר הרב אשכנזי דעל העשה בלא בל"ה ליכא כרת פי' צתשי חת"ס חו"ד סי' רנ"א שבעל לביתך.

(כב) תבנא לדונא דהרטיב נייר נעפקינס לנקות צו לבלוך יבש אסור אכל לנקות שחקן רעוב או מפת ניילון רעוב צנעפקין יבש אפי"פ שפי' הניקוי נעשה הנייר רעוב ונקרע אין לחוש לא משום סחיטה ולא משום קורע וכן אין לחוש משום כיצום הניילון ולא משום ממוחק כמו שבעלו הרבנים בג"ל ומה שחש הרב אשכנזי משום ממחה לא אבין מה ענין ממחה כאן אלל מ"ס שאינו שייך רק צדברים הממחרים ולא צנחל.

אך לענין אין להחיר רק א"ס יש ק"ת לחלוצות על השלחן או על המפה של ניילון וזכ מפריע לו מלישז ולאכול או להשחמם צהשלחן לצורך שצח מחירין לו לנקותו אכל א"ס להלחות הרבה ויש צו טורח לנקותו נראה דהוי עובדא דחול וא"ס יש צו צורך גדול יש לעשות פי' שינוי וא"ס לא ראוי למנוע מה צגמרי וכו"ל כשאפ"ו צריך שח"י המפה צצצח על השלחן רק מנאכ אוחה צכדי להנייטב צקופסא דהוי מכן משצח לחול.

יהושע מנחם אהרנברג

סימן מב

ע"פ פ' בא תשכ"א לפ"ק תל-אביב.

לכבוד הגאון המפורסם הרב **עובדי' יוסף שליט"א**, מח"ס יביע אומר ג"ח.

קבלתי ספרו הכנצד וכו'. וע"ד אשר צקשני להעלות על הכתב מה שבעיורי רעיוני, מידי עיוני צו, צלמח גם בלא צקשמו לא בייחתי נמנע מצוה צכחוצים אכל מחמת הערדא שאני עסוק צענינים אחרים קשה עלי ללאה צכחצת בגסה, אך למען צכודו אהפנה ק"ת כדי למלאות צקשמו אך צקטור מצלי עיין כ"ל וצדרך העצרה צעלמא.

(א) בסי' א' אות א' כתב להציא ראי' דהכנסם לצי"כ ולא עשה לצי"כ א"ל נטילה מפלוגתא דר"ה ור"ה צכרות (דף כ"ה) צכ"י ידו מונחת צצ"כ"כ אי מותר לקרות ק"ש דמשמע דצכוליאח לכוי"ע שרי, וקשה לי הא מ"מ איכא רוח רעה וכדקו"ל צעלמא צלר"ה (סי' ד') שאסור לקרות ק"ש קודם נט"י שחרית מפני שרות רעה שורה עליהם עכ"ל. חמבני איפכ מלא דבר זכ צלר"ה סי' ד', הלא הכיפך משמע שם צכעיק י"ד כפי מה שציאר המג"א צסי"ק י"ג, דא"ס אין כחיוצ נטילה רק משום רוי"ר מותר להחפלא בלא נטילה. וזה דלחיא חסם צכעיק כ"ג לחלק צין ק"ש ותפלה לשאר צכרות, היינו לפי טעם הרא"ש משום נקיות או לפי טעם הרשב"א משום צרי חדשה, אכל לפי טעם משום רוי"ר אין הנהיילה מחמת ק"ש ותפלה אלא שלא להשכות על עצמו רוי"ר או שלא יגע צכפ וחוטם וכו', אכל לקרות ק"ש ותפלה שפיר דמי כמו שמוחר לצרך שאר צכרות. אך צכורה בק' ס"ל דאף לצרך אסור כ"י שריר שורה על ידיו וכ"ש ק"ש ותפלה, ולדידי צלמח גם הכנסם לצי"כ צלצו אסור לצרך ודומשמע פשטות צכקדמה (דף י' ע"ב), אלא צכפוסקים כתבו דמותר לצרך וכשלא עשה לצי"כ א"ל נטילה כמ"ס המג"א, והפרמ"ג צכ"י רכ"ז ס"ל דהש"ס דילן פליג על צכזכ"ק כמו שציחרתי צלר"ה צכפרי דבר יושע חלק א'

סי' ע"ד מלות ז' ואילך, ושם בערתי ג"כ מדברי הש"ס בג"ל ונחצתי ד"ל דעיקר דעת הצוכ"ק חליו צפלוגתא דר"ה ור"ה בג"ל, דלעת ר"ה דאמר "כל כשצמה תכל"ל דהיינו הפס והחוטם ולא שאר איברים כגון הידים לדידי ודאי אפי"פ שברוי"ר שורה על הידים כיון שאינו שורה על עיקר גופו דהיינו הראש עם הפס וחוטם מותר לו לקרות ק"ש, משא"כ לר"ה דאמר "כל עצמותי תאמרה" שפיר י"ל כמ"ס צכזכ"ק דאף כי הרוי"ר שורה רק על הידים צלצד אסור לו לקרות ק"ש ולצרך צדין סי' נראה על צצרו וידיו מונחות צצ"כ"ס, והאכרתי צזה הרבה צצ"אור הענין. ואך שיהי כיון דעכ"פ כתבו הפוסקים דמחמת שריר שורה על ידיו ליכא איסור לצרך ולהחפלא וכו"ל לקרות ק"ש, דלא צכזכ"ק, אין ראי' מהך דצכרות בג"ל דשלא עשה לצי"כ ליכא רוי"ר אפילו צככנים ידיו צלצד ולא כל גופו.

(ב) באות ו' הציא מגמרא דצצח (מ"א א') ואשחו ממ"ס דבי צלמי להוכיח דליכא למחש לרוי"ר צצית המרחץ וכן בעיור ממ"ס האגודה שברורה לשמות צצית המרחץ יצרך, בהה צכפרי דבר יהושע בג"ל סי' ע"ז נשאלתי אי יאות להניח אובלין צחדר האמצעי שרוחץ והשואל הציא מדברי בג"ל ואגודה בג"ל ופלפלתי צדבר אכל שיהי ראי' מכאן דאין שום רוי"ר צצית המרחץ שאף לא יצרך נט"י לפעניד ליכא למשמע דלא כל הרוחות שוין, יש תפסין צכזכ"ק צלצד ולא ציידים כגון חחת המטה וכו"ל אפשר לביקן, וכמו שבהציא חת"ר שם צלוח א' צגס שלמי צכור לענין מ"ס צצית הכסא שאפי"פ שרות רעה שורה על הידים אינו שורה על אובלין, וכן הציא שם צלוח ו"א צגס שריח משע מ"ס, לענין אובלין צצית הקצרות. שוב ראיתי שכתיר עצמו הרבנים צזה שם שכתב: ואפילו א"ס יש דגוד רוח רע אינו שורה על המ"ס ועל האובלין ומשקין אך לא הצנתי מה דמסיק ח"ל: ולכן י"ל דמותר ליעול ידיו צחדר האמצעי עכ"ל, דאע"ו השאלה כי משום שבריר שורה על המ"ס השאלה היא א"ס מועיל נט"י שם מחמת שגם לאחר שנטל ידיו עדיין נמלא צצית המרחץ שיש רוח רעה לפי דעת הסוצרים דכנסם למרחץ אפי"פ שלא רחץ נטילה ושורה על ידיו רוי"ר ומגמ' והאגודה בג"ל אין ראי' דא"ל, כיון דמתלקין צין אובלין ומשקין לצין ידיו.

ומ"ש צלוח י"צ לדמות אמצעות שגלו להני צכ"כ דפרסאי צכפרי בג"ל דחיתי צכצח ז' מחרי טעמי. חדא דהאמצעי עיקר כדי שיוכלו לישב צחק המ"ס חמין שצאמצעי ואין המ"ס יולאין מאליהם, רק לאחר שגמר הרהי"ה לריכין לפחות את הנקב ורק אז יולאין המ"ס מן האמצעי, לפיכך לא דמי לצי"כ דפרסאי. ועוד דוקא לענין צכ"כ"ס מהני ה"א צכצח לפי שצקור צכזכ"ה היא ה"אח המונחת שם שפיר אמרי שא"ס יורדין מיד למרחק כסחות דמי, משא"כ צמרחן לא המ"ס שרוחץ צו היא צכזכ"ה אלא הככל והציטע המהפשטת צכל החדר צצעה הרהי"ה צמ"ס חמין. ואינו יולא עם המ"ס לחון אלא לריכס לנקות אותם צמידי דמנקי וברי הוא ככל מרחץ.

(ג) בסי' י"ז סוף אות ח' כתב ומה גם שלא מצינו גזירה כזאת צדברי חז"ל וכו' לא הצנתי הלא כתב הרמ"א צכ"י רנ"ב סי' ו' ומותר להעמיד כלי משקלות שקורין צייגער וכו' כי ככל יודעין שדרך להעמידו מחמתו, משמע דאי לאו ככי כי לנו לחוש להשמעת קול שיאמרו דהיו"ס העמידו אפי"פ שלא מצינו גזירה ז' צח"ל וע"כ להסוצרים דקו"ל צכצח זכר כלל גדול לכל מלאכה צצח דאי משמיע קול אסור אפילו בהעמידו מע"ס והוי כאלו צכר גזר חז"ל ע"ז וא"כ מה ז' דהי שלא מצינו גזירה כזאת צח"ל.

(ד) בסי' כ"ב אות ה' העיל דופי צגדולי החסידות כאלו הם מקילים צדבר שאין להורות להקל ח"י אפי"פ שבי"ס צכר צלו גם המתנגדים לדי הכרה צגדולי החסידות היו גדולים צחורה ויראה לא פחות מאותן הגדולים אשר מעכתי"ר נשען עליהם וא"ל צגדולי דורינו. והמפורסמות א"ל ראי' וא"ס אין אנו יודעים טעמם וימנעם יש לחלות החסרון דעת צנו, ולא צבעל דעתה ולומר שאין להורות להקל כמותר. וצפרע שצכר ידוע שאין קולות אלא החסידים וא"ס נראה לנו איך קולל היא מחמת שחומרה היא לצבי

דבר אחר שלפי דעת גדולי החסידות צריך להחמיר בו ביותר ואין כאן המקום להרחיב בדברים.

אלא שבניד לענין מה שנוכחין לרקוד בשבתות וימים טובים א"ל לזה לפי שבאמת אין כאן שום קולא והיתר גמור הוא כמו שביאר בהש"ר מנח"א שהביא מעב"ר. אלא שמעב"ר במח"ב לא ירד לסוף דעתו וחשב דרקידת החסידים היא משום שרואים להרבות צמחות שמחת יו"ט ועל כן קשיא לי מ"ש ממלות לשמח חתן וכלה לאסור וכן מהא דאיכא למ"ד דשבת אין מלות שמחה. אבל באמת מעב"ר לא דק בדברי המנח"א שאומר שם אחר שהביא דברי הרמב"ם סוף ה' לולב ח"ל ומי לז' בגלגל רוחא קדושה לשמו בדברים אלו ויבין היטב דרך רבותינו הקדושים והבאים אחריהם לפזז ולרקוד ולכבד לשמח באהבה ה' בשבתות וי"ט ע"ל. הרי דלא מחמת מלות שמחת יו"ט קאחתיק ע"ה, אלא מחמת העבודה הגדולה שיש בשמחה שימחה אדם בעשיית מילה ובאהבה השם שזהו צדן כמ"ש הרמב"ם שם, וכן דקדק המנח"א לומר שם שאינו מילה לכל אדם רק למי שצוה בקרבן שמחת יו"ט אשר הנחילנו ע"ל. ר"ל דלא מלות שמחת יו"ט צוה בקרבן אלא שמחת יו"ט אשר הנחילנו, כלומר, שמה על אשר הנחילנו ה' יו"ט וכמו שנקרא שמחת תורה מכיון שבו שמחים ומקלסים להקב"ה שנתן לנו התורה, כך נקרא גם שמחה זו ששמחין ומקלסים להקב"ה שהנחילנו מופתים לשמחה — בשם שמחת יו"ט ואין לזה ענין עם מלות שמחת יו"ט שאנו מלווין עלי' כמ"ש "ושמחת בחגך", דהתם הכוונה שצריך לשמח ביו"ט במאכל ומשחה וכיוצא בדברים שביאין לידי שמחה לפי שכן הוא מלות החג וכל אדם מישראל מילוי זה משא"כ אין אייריין בשמחה על שהנחילנו הקב"ה יו"ט. והנגע"ד דחילוק זה נמצא במדרש שה"ש "זה היום עשה ה' נגילה ושמחה צו" אין אנו יודעין צמה לשמח אס ציום אס בהקב"ה צה שלמה ופירש "נגילה ושמחה צו" בהקב"ה, כלומר, לא צביוס שעשה הקב"ה נסיוס נגילה ושמחה בשביל הניסיוס כדרך שאמרה תורה "ושמחת בחגך", אלא בהקב"ה נגילה ושמחה, כלומר, מכיון שעשה ה' יום זה ונגילה אהבתו אלינו, אף אנו נגילה ושמחה בהקב"ה מתוך אהבתו אלינו. וזה הוא ענין שמחת החסידים ושמחה זו אין חילוק בין יו"ט לשבת ושמחה זו יכולה להיות אפילו צימות החול עבודה גדולה אס היא נוצעת מחמת שמחה בעשיית מילה ובאהבה ה' שזהו צדן וכמ"ש הרמב"ם שם, משא"כ שמחת חתן וכלה שאין השמחה בהקב"ה, אלא כדי לקיים מלות הקב"ה שנגזרו לנו לשמח חתן וכלה ואין צו רק קיום מילה בעלמא ולא הוי בכלל עבודה ה' בשמחה.

ולפיכך שפיר קאמר המנח"א דכשם שהתירו הגאונים לרקוד בשמחת תורה לכבוד התורה אע"פ שכל דהוא משום שבות אפילו במקום מלוא אסור, וע"כ דשמחת תורה עדיף משאר שמחה של מילה לפי שהשמחה היא בהקב"ה שנתן לנו התורה ויוזא השמחה מתוך אהבה השם. ה"כ בשמחה בשבת ויו"ט מתוך אהבה ה' שהנחילנו שבתות ומועדים והוי השמחה בהקב"ה נמי מותר, דמה לי אס שמח בשבת שאומר קלטוסין להתורה ושמח בהקב"ה שנתן התורה ומה לי אס שמח בהקב"ה שנתן לנו קדושה שבת ויו"ט ושאר מלות חתן פשוט וברור.

אך מה שמתחין המנח"א הקושיא אמאי קאמר במתני' צביה דאלו הן משום שבות, לפי שאין השמחה לכבוד התורה ולכבוד שבת ויו"ט מילה לכל אדם אלא למי שצוה בקרבן רשפי אש שלהבת ה' נראה קצת דוחק, וגם קשה דל"כ איך הותר לעמי הארץ ואנשים פשוטים שרחוקים משלהבת ה' לרקוד בשמחת תורה. אכן לפענ"ד צל"ה"ה א"ש לפת"ש צ"מ סוף ה' לולב ע"ד הרמב"ם כ"ל ח"ל: ועיקר הדבר הוא שאין ראוי לו לאדם לעשות המלות מלך שכן חובב עליו ה"ל מוכרה ואסור בעשייתן אלא חייב לעשותן והוא שמח בעשייתן ויעשה הכבוד מלך שהוא טוב וכ"כ ע"ל ע"י"ש נעומת דבריו ותראה שאין השמחה נמצאת לעבודה גדולה אלא כשהוא

שמח בהקב"ה לא מחמת שחובב עליו לעדו בשמחה אלא מחמת שבוט בעלמו מהעורר לשמח בו מצלי שיחשוב שזכר מקיים מלות הכבוד, ולפיכך אי אפשר לומר שמה שמחת תורה דוחה אס עושה של ריקוד ועיפות הוא משום שהמלות דוחה אס שברי אס עושה ד"ל כדי לקיים מילה אין שום ערך להשמחה ואין צד אפילו שכן מלוא וכ"ש שאינה עבודה גדולה ורק מכיון שאינו שמח מחמת מלוא אלא מחמת אהבה הקב"ה לא גזרו צו חממים וממילא שפיר קחני במתני' דאלו הן משום שבות ולא משום מלוא דאף אס יש מלוא בהריקוד בגון צניעותין אסור אבל במקום שהריקוד אינו משום מלוא אלא מלך עלמו התעורר לשמח באהבה ה' ולרקוד צב"ה לא איירי מתני' כלל דעל זכ מעולם לא ה' גזירה. והא דפשיטא לכו להגאונים דצב"ה לא גזרו, י"ל משום דלא שייך לגזור על האדם רק שלא יעשה דבר מדעתו ורלונו במקום שיכול למוט עלמו אבל ריקוד זה שמתעורר האדם לרקוד מחמת שצוה בקרבן שלהבת ה' אין צד האדם למוט שלא יתעורר ואף אינו רשאי לטות שלהבת ה', וכיון שלא יכלו לגזור על מי שצוה בקרבן שלהבת ה' ואין אדם יכול להבחין בין מי שצוה בקרבן למי שאינו בגדר זה ודאי לא גזרו על שום אדם כל שרוקד בשמחה שיכולה להיות מחמת אהבה השם ודק.

ובעיקר הדבר שאסור לרקוד בשבת ויו"ט נלגנ"ד דאין ריקוד שבוט בו החסידים בגדר ריקוד הנאסר כלל, דשיין צרש"י צ"ה (דף ל"ו) ד"ה ואין מקדין וכו' גזרה שמה יתקן כנגדן כלי שיר ע"ל. מדקאמר "כנגדן" משמע דמייירי בריקוד המכון כנגד שיר, כלומר, שמקדין בקצב לפי קצב השיר שיש בריקוד כזה חכמה כידוע וע"י צפי ר"ח שם ריקוד עוקר רגלו אחת ומניח אחת ע"ל והיינו ריקוד מחוכן, אבל הריקוד הנכונ עכשו בין החסידים אינו בגדר ריקוד כלל אלא תנועת הגוף שמצבים ומשפיל גופו והולך ומסתובב במחול מצלי שום סדר וקצב שיוכלו לחקן שיר כנגדן אינו בגדר ריקוד הנזכר בש"ס ופוסקים ואינו ראוי לקרוא בשם ריקוד רק בשם הליכה במחול זה מעולם לא נאסר.

ולא חמנו מלבעיר דאפשר לומר שאס הריקוד הוא לכבוד שבת ויו"ט לא שייך לגזור עליו כדרך שאמרו בפוסקים (י"א ח') הוא עלמו מחזיר עליו לשרפו מיכל קאכל מניח וכו' כיון שכל הריקוד לכבוד שבת שנגזרונו צו על השביתה אין יחש שיטתה שבוט שבת ויתקן כלי שיר, אלא שאין צדינו לחדש דבר בגזירת חז"ל דאין לדמות גזירת חכמים ז"ל אבל עכ"פ הוא טעם נכון למה שכתב רבנו חסידים ואנשי מעשה וגדולי ישראל. אבל אין צורך לזה דבלא"ה א"ש דרך החסידים מן העטמות שביארו ולא כבדו לי שומע כיוון מייפין לו שיפרסם בצינים שחזר צו ממ"ש בספרו שלמעשה אין להורות להקל בזה פן ח"י יכורה ברותחין מאחר שנגב צאש שלהבת להצת גדולי החסידות שהמכרהר אחריהם במכרהר אחרי השכינה.

(ה) בס"י כ"ה הביא דברי שר"מ וכתב שם נגד מ"ש צש"ע צב"י ח"ג ס"ג והאריך בזה ולפענ"ד במחמכ"ת לא דק, דשר"מ לא קאמר רק היבא דיש ספק בחטין אס נתחמלו אז ל"ה משומר דבעיין משומר ודאי וכל ש"ס ספק חולי היו מבוקשות ונהיבשו אח"כ אז לא מקרי משומר, אצל היבא דיש חוטין שודאי לא נתחמלו אלא שאין אנו יודעין איזה כן ודאי מודה הש"מ דהוי כל חטא והטעם ספק משומר וממילא אס נתערבה מלה שאינה משומרת עם מלות משומרות בטל ברור גם לדעת הש"מ, והיינו טעמא לכה דש"מ ס"י ח"ג כ"ל דכיון דודאי ליכא לספקי שכל החטין נתחמלו ע"י העכבר הרי רוב החטין דשם ודאי משומרין וכיון דרק המיעוט שנתשבו ע"י העכבר נחשקן לאינם משומרין הרי המיעוט בטל ברור שודאי לא נתחמלו אף על פי שאין אנו יודעין איזה כן, וי"צ ופשוט ובספרים שהביא שם שכלפלו בדברי הש"מ אינם תח"י וגם ספרו דמר חזון עובדי' אינו תחת ידי.

[2045179]

סדרי החקירות ומוצג כיון שלשמה רוב הכופקים תקנת ר"א
בקשרי היחל לכוזר מידו ספק ממש והיו כמפסיק בין ברכה
למלח תקיפה, ובארי ז"ל שגב לומר וידוי קאזיל לפי שיטה
הזכ"ק לטובו תקיפתה נריכי וגם כאן עשה מר כמחכותו בסי'
ביצ ובכריצ בנפשו עז לחלוק על הארז"ל ואחריו רוב גדולי הדור
ורוב בעולם ולכורות ליודשי ספר החרידים לדבר ה' שיותר כון
לחולל ממנוגב זה ויפס השיב לו וידוי בגאון מוכ"ר יוסף שלח
אלישיב שליטיא, ואני לא באתי אלל לומר ושיקר הכבדא שכיון
למחמת ספק נחקן אסור להפסיק ציניכס אינו מוכרת כלל, מדע,
שכרי כחצ רש"י בעירובין (דף י' ע"א) ד"ה וברי מעשר דביכא
ללא ידע הי עשירי גמור וזי אחד עשר שנקרא עשירי דבעי תריוכו
תופס וסמיכא מספק אינו מצרך על הכתופס ועל הסמיכא ללא
לכוי ברכה לטעם ע"כ, אלמלא דאף אם מצרך על שניכס ברכה אחת
כיון דאפשר דהראשון לאו מזהו היא הו"ל הפסק ואינו מצרך וא"כ
גם כאן כול"ל ללא לנדר על תקיפות דמוצג כפסל כיון דאפשר דרק
הסדר השני היא הכמות וכ"ל סדר הראשון כפסל בין ברכה
לכמוכא, ועל"ל דשאני הכא דכיון דחקנו שצריך לתקוע כל בסדרים
מספק שזי מני לנדר גם על הסדר הראשון אפילו אם חאמר דקמי'
שמיא גליא שסדר האחרון היא המזהב כו"ל ומחמת חקנת ר' אבהו
נעשו כולם מזהב מדרבנן נוסף על הפסק, וכמו ומצרכין דיי"ט
שני אפי"ג דהוי פסק כיון דרבנן תקנו לחוש לפסק זה כדאמרין
בשבת (דף כ"ג א') וכל דיי"ט שני דפסק דברכס ובעי ברכה ואפי"ג
דאמר' החס עממא כי כיכי דלא לאילי צב האי עממא לא לאמר'ך
אלל לאצבי דאמר דדמאי אין מצרכין עליו משום דפסק דדברכס
לא בעי ברכה אלל לרצא דאמר עממא דדמאי לא בעי ברכה משום
דרוב ע"כ מעשרין בן הא אי בוי רק פסק השקול הי מצרכין עליו
כו"ל ורבנן תקובו שפיר אמרי דיי"ט עממא דיי"ט שני מצרכין
(ועי תוס' סוכה מ"ד ב' ד"ה כאן ובר ואלכ"ל) וממילא אחי גמי
שפיר דלא חשיב סדר הראשון הפסק לגבי סדר השני כו"ל וכבר
תקנו גם הסדר הראשון מספק ופסק דברכס צעי ברכה וחלכ
בברכה על סדר הראשון כאלו הי ודלוי מחוייב, דלא חשיב הפסק
כו"ל ונעשו על הסדרים כמוכא אחת וממילא אף אם הפסיק
דיצור אחר סדר הראשון ל"ל צב דהוי כאלו צב כחולל בכתוב

(ז) בס"י ה' מחזיק"ל סוף אות ג' כתב צעקן מ"ט צספר חסידים

(1) בס"י ה' מחו"ד סוף אות ג' כתב צמח מ"ש צספר חסידים
 שיש סכנה לנצות מועל של מת. להסחמך על מה שיש

דעות שלא לזיח הכרי הכסיד אלל לזרעו. ואזי תתב איך עלה דעתו לומר כך אחרי שמפורש בספר חסידים שלא יתנו אותם לעני אלמל לכל אדם קלאר דהוי סכנה ולא רק לזרעו. — ובעיקר דברי ספר חסידים גלעניד דלף הכסיד מורה שאין שום אדם נריך למשום לכך דאפילו ספק סכנה אין בו אלל חילוי משאש רחוקב אחד מני אלף דכ"ג אינו אפילו בגדר סכנה כמ"ש בחשד רעק"א ס"ה ס"י ד"ט ולפיכך יתור נפלא עיי"ש וכן משמע בשלטי הבגורים פ' ית וטולין, אלל דמ"ט א' גאוש משחממירין על עמלן ורששין גו לחשש רחוקב סכנה ועל אז אמר הכסיד דכין שחושש לעמלו יש לו לחשש גם לזכרים משום שאמר "ואהבת לרעך כמוך" דכל זא דעלן סני להצדק לא העביר, אבל אם אינו חושש לעמלו — גם לזכרים אינו נריך לחוש ומותר לו לתת לזכרים מבלי שידע שכן של מה דאין שום אדם מהויז להשמר מכן — וזכו מיושב מה שחקשו אמאי מתור הכסיד למכין לכרי הא איבא משום גניבת הדעת ועוד ינחוש שמה ימכרו לישראל, ולהג"ל א"ש כיון דעיקר העטם הוא ממשו שבוה חושש נריך לחוש גם להצירו משום "ואהבת לרעך כמוך" וזה לא שייך בזכרי ואפילו אם הנכרי ימכרם א"כ לישראל לא קעבר א"ש "ואהבת לרעך כמוך" ולכן מותר, אבל היבא דיש ספק סכנה בגוררה צדפות שחממירין כל אדם לחוש מן משום שגזמר "השמר לך ושמור נפשך" או מקרא ד"ונשמרתם לנפשותיכם" לכל מר

דבר יהושע - ב אהרנברג, יהושע מנחם מנדל עמוד מס 104 הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה